

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 4. juli 2016. godine
Br. ref.: RK959/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI152/15

Podnosilac

Rrustem Geci

**Ocena ustavnosti presude Pml. Kzz. 72/2015 Vrhovnog suda Kosova od
13. oktobra 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Rrustem Geci (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) iz sela Lauša, opština Srbica, koga zastupa njegova supruga gđa Shehrije Geci.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Pml. Kzz. 72/2015 od 13. oktobra 2015. godine Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti gore navedene presude, kojom su navodno povređena prava i slobode podnosioca zahteva garantovana članom 24. [Jednakost pred Zakonom], članom 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i članom 32. [Pravo na Pravno Sredstvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] i 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 22. decembra 2015. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 22. januara 2016. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI152/15 imenovala sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca. Istog datuma, predsednica Suda je odlukom br. KSH. KI152/15 imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Arta Rama-Hajrizi i Bekim Sejdiu.
7. Dana 18 marta 2016. godine, Sud je obavestio podnosioca i Vrhovni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 20. maja 2016. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo preporuku Sudu, u punom sastavu, za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 12. septembra 2013. godine, Osnovni sud u Mitrovici je presudom (P. br. 14/2013), proglasio krivim podnosioca zahteva i dva druga lica za krivično delo ratni zločini protiv civilnog stanovništva u saučesništvu. S tim u vezi, podnosilac zahteva i druge dve osobe su osuđeni na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 12 (dvanaest) godina.

10. Dana 21. decembra 2013. godine, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu Kosova protiv presude (P. br. 14/2013) Osnovnog suda u Mitrovici, zbog pogrešne primene Krivičnog zakona u vezi sa dužinom kazne.
11. Podnosilac zahteva je, vezano sa gore pomenutom žalbom, predložio nove dokaze i činjenice, odnosno saslušanje 3 (tri) nova svedoka, koji su prema podnosiocu zahteva važni za podršku njegovog alibija.
12. Dana 29. oktobra 2014. godine, Veće Apelacionog suda Kosova je (u daljem tekstu: Apelacioni sud) presudom (PAKR 55/14) delimično usvojio žalbu podnosioca zahteva, preinačio presudu (P. br. 14/2013) Osnovnog suda u Mitrovici u vezi sa kaznom podnosioca, osuđujući podnosioca na 8 (osam) godina zatvora, i potvrdio je druge delove gore navedene presude.
13. Što se tiče prihvatljivosti predloga podnosioca zahteva o novim dokazima, u relevantnom delu presude Apelacionog suda se navodi:

“[...] Na osnovu člana 382 (3) ZKP-a, novi dokazi i činjenice mogu da se podnesu u žalbi, ali podnosilac žalbe koji predlaže, treba svakako da da obrazloženja zašto ovi dokazi nisu predstavljeni ranije. Šta više, podnosilac žalbe obavezno mora da pokaže koje činjenice teže da se dokažu putem novih predloženih dokaza.

....
Žalbeno veće odbija predlog o novim dokazima kao neosnovanim i takođe kao nepotrebnim. Veće primećuje da jedan broj svedoka sada saslušan u vezi sa alibijem Rustema Geci. Odbrana nije uopšte obavestila koje će nove informacije, koje nisu čute ranije od strane ostalih svedoka, pružati ova tri nova svedoka. Šta više, odbrana takođe nije pokazala, zašto nije bila u stanju da predloži ove svedoke i ranije tokom postupka [...]”.

14. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da se kazna zasniva samo na izjavi jednog svedoka, u relevantnom delu presude Apelacionog suda se navodi:

“[...] svedok J. B. je glavni svedok u ovom predmetu protiv okrivljenih. Svedok takođe nikada nije bio svedok saradnik ili anonimni svedok, dakle ograničenja koja su predviđena članom (3) i (4) ZKP-a ne vrede za njegove dokaze [...]”.

15. Neodređenog datuma, podnosilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu protiv presude (PAKR 55/14) Apelacionog suda i presude (P. br. 14/2013) Osnovnog suda u Mitrovici.
16. Podnosilac u svom zahtevu za zaštitu zakonitosti navodi: *“[...] zbog izjave koju je dao S. G. (koji je zajedno optuženi) na pretresu Apelacionog suda, 28. oktobra 2014. godine, Apelacioni sud bio obavezan da održi sednicu kako bi dobio dokaze od njega i da poništi presudu Osnovnog suda, a predmet da vrati na ponovno suđenje.*

....

Apelacioni sud nije dao objašnjenja o odbijanju njegovog zahteva da Veće pošalje dokaze od strane 3 dopunska svedoka [...]”.

17. Dana 13. oktobra 2015. godine, Vrhovni sud Kosova je presudom (Pml. Kzz. 72/2015) odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti, koji je podneo podnosilac zahteva.
18. U svojoj presudi, Vrhovni sud Kosova je obrazložio:

“[...] Diskrecija Apelacionog suda u pronalaženju osnova za održavanje pretresa jasno je određena članom 392 stavom 1, „... samo kada je neophodno dobiti nove dokaze...” i odluka o vraćanju predmeta u Osnovni sud, kao jedne od opcija koju Apelacioni sud može da odabere, predviđena je članom 398, stavom 1 (1.3) ZKP-a. Advokat odbrane nije utvrdio da je Apelacioni sud sproveo ovu diskreciju povredom zakona. Advokat odbrane takođe tvrdi da Apelacioni sud nije dao objašnjenja o odbijanju njegovog zahteva da Veće pošalje dokaze od strane 3 dopunska svedoka, koji će, kako on navodi, moći da predstave alibi za okrivljenog. Advokat odbrane je upućen da pogleda stav 3.6 presude Apelacionog suda, koji daje potpuna i dovoljna objašnjenja o odbijanju zahteva. Vrhovni sud nije pronašao nijednu povredu učinjenu od strane Apelacionog suda tokom odvijanja pretresa, niti neki propust u izrečenoj presudi. Tretirana su sva potegnuta pitanja u žalbi i data su jasna obrazloženja za njihove odluke [...]”.

Navodi podnosioca

19. Podnosilac zahteva navodi da su mu presudom (Pml. Kzz. 72/2015) Vrhovnog suda i odlukama redovnih sudova povređena prava garantovana članom 24. [Jednakost pred Zakonom], članom 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i članom 32. [Pravo na Pravno Sredstvo] Ustava, kao i prava garantovana članom 6. [Pravo na pravično suđenje] i 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] EKLJP.
20. Podnosilac zahteva navodi: *“[...] Prvostepena presuda Osnovnog suda u Mitrovici je ... obuhvaćena povredama zakona zbog pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja na štetu optuženog, povrede koje krše odredbu člana 31, stava 4, Ustava Republike Kosova, a u vezi sa članom 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima, jer je optuženom onemogućio efikasnu odbranu [...]*”.
21. Podnosilac zahteva u nastavku tvrdi: *“[...] Odbijanjem zahteva za zaštitu zakonitosti, Vrhovni sud Kosova nije pravično sproveo zakon, jer nije postupio u skladu i onako kako to određuju zakonske odredbe što se tiče ocene zakonitosti – protivzakonitosti presuda nižih instanci [...]*”.

Prihvatljivost zahteva

22. Sud prvo ispituje da li zahtev podnosioca ispunjava uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.

23. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

24. Sud se poziva na član 48. Zakona, koji propisuje:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

25. Sud se, dalje, poziva na pravilo 36 (2) d) Poslovnika, koje propisuje:

“(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

...

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju”.

26. Kao što je već pomenuto, podnosilac zahteva tvrdi da su mu presudom (Pml. Kzz. 72/2015) Vrhovnog suda i odlukama redovnih sudova povređena prava garantovana članom 24, članom 31, i članom 32 Ustava, kao i članom 6 i 13 EKLJP.
27. Sud primećuje da podnosilac zahteva nije pružio nikakvo proceduralno ili materijalno obrazloženje u svom zahtevu. On samo pominje gore navedene članove Ustava i EKLJP, bez jasnog objašnjenja o tome kako je došlo do povreda.
28. Sud, takođe, primećuje da je Vrhovni sud odbio zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca kao neosnovan, i u celosti podržao obrazloženje Apelacionog suda.
29. Pored toga, Sud primećuje da je Vrhovni sud razmotrio svaku tvrdnju podnosioca zahteva, objašnjavajući detaljno, zašto je trebalo da se zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti odbije, kao neosnovan, i potvrdi presuda nižestepenog suda (*vidi: obrazloženje Vrhovnog suda u odrednici 18 ovog dokumenta*).
30. Sud smatra da, iako član 31. Ustava i član 6. EKLJP garantuju pravo na pravično suđenje, oni ne uspostavljaju neko pravilo o prihvatljivosti dokaza koji su, prema važećem zakonu na Kosovu, uglavnom stvar zakonitosti.
31. U tom smislu, Sud naglašava da nema zadatak da utvrdi da li su postupci pred redovnim sudovima bili pravični u celini, uključujući i način na koji su uzeti dokazi (*vidi slučaj: Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 13071/87, Izvještaj Evropske komisije za ljudska prava od 10. jula 1991. godine).

32. Što se tiče tvrdnje o povredi člana 6 (d) EKLJP, Sud podseća da kao opšte pravilo, redovni sudovi treba da ocene dokaze koji se nalaze pred njima i važnost iskaza koje okrivljeni traže da podnesu. Član 6 § 3 (d) EKLJP ostavlja njima, ponovo kao opšte pravilo, da ocene da li je pogodno da se pozovu svedoci. Ne zahteva prisustvo i ispitivanje svakog svedoka u ime optuženog; Njegova osnovna svrha, kako je navedeno rečima “*pod istim uslovima*”, je “*potpuna jednakost oružja*” u ovoj stvari. U skladu s tim, nije dovoljno da se podnosilac zahteva žali da mu nije dozvoljeno da sasluša dokaze svedoka; on treba, pored toga, da potkrepi svoj zahtev, objašnjavajući zašto je važno da se navedeni svedoci saslušaju i njihovi iskazi treba da budu neophodni za utvrđivanje istine i prava odbrane (vidi, među drugim izvorima: *Perna protiv Italije*, [VV], zahtev br. 48898/99, presuda od 6. maja 2003. godine, stav 29).
33. Sud primećuje da su redovni sudovi odbili predlog podnosioca zahteva za saslušanje određenih svedoka, sa obrazloženjem da podnosilac nije dostavio nove, prethodno nepoznate informacije drugih svedoka.
34. Sud, takođe, primećuje da je Apelacioni sud odbio tvrdnju podnosioca zahteva da je odluka o njegovoj kazni zasnovana samo na izjavi jednog svedoka, sa obrazloženjem: “[...] svedok J. B. glavni svedok u ovom predmetu protiv okrivljenih. Svedok takođe nikada nije bio svedok saradnik ili anonimni svedok, dakle ograničenja koja su predviđena članom (3) i (4) ZKP-a ne vrede za njegove dokaze [...]”.
35. Pored toga, Sud smatra da podnosilac zahteva samo nabraja i uopšteno opisuje sadržaj odredaba Ustava i EKLJP, ne dokazujući tačno kako su ove odredbe povređene u njegovom slučaju, u skladu sa članom 48. Zakona.
36. Sud naglašava da nije njegova dužnost da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu, navodno počinjenim od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
37. U stvari, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz protiv Španije* [VV], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [GESLJP] 1999-I).
38. Ustavni sud podseća da nije sud utvrđivanja činjenica i pravično i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja je potpuna jurisdikcija redovnih sudova, dok je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi usaglašenost prava koja se garantuju Ustavom sa drugim pravnim instrumentima i stoga, ne može da deluje kao „sud četvrtog stepena“ (vidi slučaj: *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65, vidi, i: *mutatis mutandis* u slučaju: KI86/11, podnosilac zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).
39. U ovakvim okolnostima, Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio dokazima svoje tvrdnje o povredi osnovnih ljudskih prava i sloboda

garantovanih Ustavom i EKLJP, jer činjenice koje je on izneo ni na jedan način ne pokazuju da su mu redovni sudovi uskratili prava garantovana Ustavom.

40. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (2) d) Poslovnika.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113. 1 i 7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 36 (2) d) Poslovnika, na zasedanju održanom 20. maja 2016. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

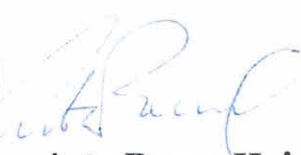
Sudija izvestilac

Robert Carolan

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi